Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U101111

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-06-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковчуга Лариса Іванівна

2. Kovchuha Larysa I.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Соціальні та поведінкові науки. Економіка

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 23-04-2021

Спеціальність за освітою: Облік і аудит

Місце роботи здобувача: Інститут економіки промисловості Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05420557

Місцезнаходження: вул. Марії Капніст, буд. 2, м. Київ, 03057, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 11.151.001

Повне найменування юридичної особи: Інститут економіки промисловості Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05420557

Місцезнаходження: вул. Марії Капніст, буд. 2, м. Київ, 03057, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут економіки промисловості Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05420557

Місцезнаходження: вул. Марії Капніст, буд. 2, м. Київ, 03057, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.54, 06.75

Тема дисертації:

1. Інноваційний розвиток як чинник підвищення конкурентоспроможності галузей промисловості України
2. Innovative development as a factor in increasing competitiveness in branches of the Ukrainian industry

Реферат/анотація:

1. За змістом дисертаційна робота складається із трьох частин, об'єднаних спільною метою: теоретико-методологічного дослідження проблем інноваційного розвитку промисловості в контексті конкурентоспроможності; аналізу й оцінки стану, тенденцій і проблем інноваційної діяльності в галузях промисловості України; обґрунтування практичних рекомендацій щодо створення умов для активізації інноваційної діяльності у промисловості. У роботі поглиблено теоретико-методологічні засади інноваційного розвитку, удосконалено категоріальний апарат дисертаційного дослідження: розмежовано і розкрито послідовну трансформацію змісту категорій «новація», «нововведення», «інновація», поглиблено розуміння складного комплексного характеру інноваційного процесу. Запропоновано авторський підхід до типології інновацій на основі якого розроблено матрицю інновацій промислового підприємства за складовими інноваційної діяльності, яка свідчить про багатоваріантність інноваційного процесу. Досліджено

взаємозв'язок інноваційної діяльності із загальною економічною кон'юнктурою світової і національної економіки, розвитком галузі, зі стадіями ділового циклу та етапами розвитку підприємств. Результатом аналізу стала розробка концептуальної моделі інноваційного розвитку підприємств і галузей за етапами життєвого циклу з урахуванням параметрів зовнішнього та внутрішнього середовища, де визначено макроекономічні стимули, конкретизовано параметри доцільності та спроможності інноваційної діяльності у промисловості, що формує науково-методичну платформу удосконалення управління інноваційним розвитком підприємства. Обґрунтовано взаємозв'язок між інноваційною діяльністю і конкуренцією, досліджено особливості сучасної конкуренції, доведено, що в сучасних умовах вона переходить до нової стадії розвитку – інноваційної, в основі якої лежить впровадження новацій. Систематизовано основні риси та визначено умови забезпечення конкурентоспроможності на основі інновацій, які створюють підприємствам і галузям реальні, потенційні та абсолютні конкурентні переваги, що дало змогу розробити модель формування інноваційної конкурентоспроможності промислового підприємства. Для аналізу стану і динаміки інноваційних процесів у галузях промисловості України запропоновано авторську методику оцінювання інноваційного розвитку промисловості на основі відбору статистично достовірних і значимих показників інноваційної діяльності, нормованих до їх середнього значення по сукупності інноваційно-активних підприємств промисловості та зведених до єдиного індексу, що дозволяє оцінити інноваційну діяльність окремої галузі промисловості відносно інших галузей, виявити предметні сфери досягнення чи відставання. Методику апробовано при оцінці інноваційного розвитку підприємств і галузей за видами промислової діяльності в 2015 і 2017 роках. За інтегральним індексом інноваційна діяльність у переробній промисловості найкращою була на підприємствах металургійної галузі та виробництва машин і устаткування, не віднесених до інших угруповань, однак для більшості сфер промислового виробництва оцінка інноваційного розвитку підприємств і галузей погіршилася. Для виявлення бар'єрів інноваційного розвитку промислових підприємств і галузей здійснено діагностику основних блоків інноваційної екосистеми України: структура виробництва і ринки; фінанси; державне регулювання інноваційного розвитку; людський капітал; інфраструктурне забезпечення, зв'язки науки, освіти і промисловості. Систематизовано основні перешкоди на шляху інноваційного розвитку промислових підприємств і галузей та визначено основні умови та напрями їх подолання. Доведено, що активізація інноваційного розвитку у промисловості можлива при переході промислових підприємств до моделі мережевого партнерства, яка базується на концепції відкритих інновацій та забезпечує обмін і об'єднання знань, ресурсів і компетенцій в процесі продукування, поширення та використання інновацій з іншими організаціями та підприємствами. Розроблено логічну схему впровадження моделі мережевого партнерства, де визначено послідовність та умови її формування. Розробку застосовано для побудови моделі партнерства підприємств Донецької області з видобутку та переробки вогнетривкої і тугоплавкої глини з діловими партнерами і споживачами.

2. The research on the content consists of three parts, united by a common goal: a methodological study of the issues of innovative development of the industry in the context of competitiveness; analysis and assessment of the state, trends, and problems of innovation in the Ukrainian industries; substantiation of practical recommendations for creating the conditions for enhancing innovation in Ukrainian industry. In the thesis the theoretical and methodological foundations have been deepened, the categorical apparatus of the dissertation has been improved: a transformation of the content of the categories “novation” and “innovation” has been delimited and disclosed; the understanding of the complex integrated nature of the innovation process has been deepened. The authorial approach to the classification of innovation has been proposed in which a matrix of an enterprise's innovation by the components of innovation activity is developed, which demonstrates the diversity of the innovation process. The interrelationship of innovative activity with the general economic conditions of the world and national economies, the development of the industry, the stages of the business cycle, and the stages of enterprises` development itself have been investigated. As a result, it has been developed the conceptual model of an enterprise's innovative development in accordance with the stages of a life cycle7 taking into account the parameters of the external and internal environment, where macroeconomic incentives are determined, the parameters of appropriateness and the possibility of enterprise's innovative activity are specified what form a

scientific-methodological platform for improving the management of enterprise`s innovative development. The interrelationship between innovation activity and competition has been substantiated, the specific features of the modern competition have been investigated, it has been proven that under the present circumstances the competition is moving to a new stage of development – the innovative, which is based on the implementing of innovation. Key features and conditions for ensuring innovation-based competitiveness are systematized and defined that create real, potential, and absolute competitive advantages for the enterprises and branches of the industry, which has been allowed to develop the model of formation of industrial enterprise`s innovative competitiveness. The authorial method for the estimation of innovative development in branches of the industry has been proposed in order to analyze the condition and dynamics of innovation processes in the national industry. The method is based on the selection of the statistically reliable and meaningful indicators of innovation activity normalized to their average value for set innovative industrial enterprises which combined into a single index. This allows us to assess the innovative activity of a single industrial branch regarding other branches, and also to identify the substantive spheres of its achievements or backlogs. The method has been tested in assessing industrial enterprises and branches' innovative development by type of industrial activity in 2015 and 2017. According to the integral index, innovative activity in manufacturing was the best at the enterprises of the metallurgy and machinery, however, for most branches of industrial production, the level of innovative development has deteriorated. The diagnostics of the main blocks of the Ukrainian innovation ecosystem have been carried out to identify the barriers to innovative development in the industry. These blocks are the structure of production and markets, finances, state regulation of innovative development, human capital, the relationship of science, education and industry, infrastructure. The barriers to innovative development and the ways to enhance innovative activity in branches of the Ukrainian industry have been identified. It has been proven that enhancing innovation activity in the industry is possible in the transition of industrial enterprises to the model for the networking partnership which builds on the concept of open innovation and provides the exchange and pooling of knowledge, resources, and competencies in the process of innovation` implementation with other organizations and enterprises. A logic diagram of the introduction of the model for the networking partnership has been developed, where the sequence and conditions for its formation have been determined. This model has been used to the enterprises of the extractive and manufacturing industries of the Donetsk region – Sub “Rutex KERAM” LLC “Rutex KERAM” and LLC “Ceramic masses of Donbas”.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ляшенко Вячеслав Іванович

2. Liashenko Viacheslav I.

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Касич Алла Олександрівна

2. Kasych Alla O.

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грига Віталій Юрійович

2. Hryha Vitalii Yu.

Кваліфікація: к. е. н., 08.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Залознова Юлія Станіславівна

2. Zaloznova Yuliia S.

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Богуцька Ольга Анатоліївна

2. Bohutska Olha A.

Кваліфікація: к. е. н., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради

Вишневський Валентин Павлович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Вишневський Валентин Павлович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.